

B”H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 17 | Behar - lag B’omer

(1) פרקי אבות פרק ד' משנה י"ג

רבי שמעון אומר, שלשה כתר־ים הן: כתר תורה, וכתר כהונה, וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן.

Rabbi Shimon would say: There are three crowns—the crown of Torah, the crown of priesthood and the crown of sovereignty—but the crown of good name surmounts them all.

(2) לקוטי תורה אחרי כ"ח, א'

וכל עסק רשב"י היה בנגלה כ"ד קושיות וכ"ד פירוקים וגם בכל פרק מפרקי המסכתות שבש"ס נזכר ר"ש ואפילו בכלים ובנגעים ועוקצין

(3) אגרת הקודש סימן כ"ז

ועי"ז נעשה שם יחוד ע"י העלאת מ"נ מכל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו ונזרעו בחקל תפוחין קדישין אורות עליונים מאד לעומת תחתונים

(This ascent) effects a unification there (yichud) by means of the elevation of the mayin nukvin of all his doings, his Torah, and the Divine Service which he served all the days of his life. And in the chakal tapuchin kadishin are implanted most sublime lights corresponding to the nether ones, i.e. his Torah and worship.

ב

(4) פרשתינו כ"ה, כ'

וכי תאמרו: מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו:

And if you should say, "What will we eat in the seventh year? We will not sow, and we will not gather in our produce!"

5 רש"י פרשתינו כ"ו, א'

לא תעשו לכם אלילים: כנגד זה הנמכר לגוי, שלא יאמר הואיל ורבי מגלה עריות אף אני כמותו, הואיל ורבי עובד עבודה זרה אף אני כמותו, הואיל ורבי מחלל שבת אף אני כמותו, לכך נאמרו מקראות הללו. ואף הפרשיות הללו נאמרו על הסדר בתחלה הזהיר על השביעית, ואם חמד ממון ונחשד על השביעית סופו למכור מטלטליו, לכך סמך לה וכי תמכרו ממכר (ויק' כה יד), מה כתיב ביה או קנה מיד עמיתך (שם), דבר הנקנה מיד ליד. לא חזר בו, סוף מוכר אחוזתו. לא חזר בו, סוף מוכר את ביתו. לא חזר בו, סוף לזה ברבית. כל אלו האחרונות קשות מן הראשונות. לא חזר בו, סוף מוכר את עצמו. לא חזר בו, לא דיו לישראל אלא אפילו לגוי:

You shall not make idols for yourselves: [This] is addressed to the one who has been sold [as a servant] to a non-Jew, that he should not say, "Since my master has illicit relations, I will also be like him! Since my master worships idols, I will also be like him! Since my master desecrates the Sabbath, I will also be like him!" This is why these verses are stated here. - [Torath Kohanim 25:106]. Also, the passages [in this whole section (namely, from the beginning of Chapter 25 until the end of Behar),] are written in a meaningful order, [as follows]: At first, Scripture admonishes us to observe [the laws of] Shemittah [and Jubilee (25: 124)]; then, if one covets money and becomes suspect of [unlawfully doing business with produce of] Shemittah (Nachalath Ya'akov), he will eventually [become destitute and] have to sell his personal belongings therefore, Scripture juxtaposes to it, "And when you make a sale [to your fellow-Jew]" (25:14) (What is written therein? "or make a purchase from the hand...", something that is transferred from hand to hand). If he still does not repent, he will eventually have to sell his inheritance (25:25). If he even then does not repent, he will eventually have to sell his home, and if even then, he does not repent, he will eventually have to borrow money with interest (verses 25:35-38). Now, the later the scenario in this passage, the more severe it is [i.e., first he sells his belongings, then his property, then his home and then even borrowing with interest which is more severe than selling one's property; (Nachalath Ya'akov) thus, the passage continues accordingly, for] if he still does not repent, he will eventually have to sell himself [to his fellow Jew as a servant] (verses 25:39-46); and [finally,] if he has still not repented, not enough that he had to be sold to his fellow Jew - but he will [be forced to sell himself] even to a non-Jew!- [25:47-55; Kidd. 20a]

6 פרשתינו כ"ה, מ"ז

וכי תשיג יד גר ותושב עמך וימך אחיך עמו ונמכר לגר ותושב עמך או לעקר משפחת גר:

If a resident non Jew gains wealth with you, and your brother becomes destitute with him and is sold to a resident non Jew among you or to an idol of the family of a non Jew.

7 רש"י

משפחת גר: זהו הגוי. כשהוא אומר לעקר זה הנמכר לעבודה זרה עצמה להיות לה שמש, ולא לאלהות, אלא לחטוב עצים ולשאוב מים:

the family of a non-Jew: [Without the word לַעֲקֹר,] this [expression] means [the Jew is sold to] an idolater; but when Scripture says לַעֲקֹר [literally “to uproot,” making it לַעֲקֹר מִשְׁפַּחַת גֵּר], it refers to [a Jew] who is sold to the idol itself [לַעֲקֹר meaning “that which is to be uprooted”] - i.e., he becomes an attendant to it. He does not worship it as a deity, but to chop wood and draw water. — [Torath Kohanim 25:94]

(8) פרשתינו כ"ה, א'

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר:

And the Lord spoke to Moses on Mount Sinai, saying,

(9) פסחים ס"ד, ב'

רָבָא אָמַר: נוֹעֲלִין תַּנּוּן, וְלֹא סָמְכִינן אַנְיָסָא.

Rava said: We learned in the mishna that people would close the doors, and we do not rely on a miracle to ensure that the courtyard not become overly crowded.

(10) פרשתינו כ"ה, כ"א

וְצִוִּיתִי אֶת־בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂתָ אֶת־הַתְּבוּאָה לְשָׁלֹשׁ הַשָּׁנִים:

[Know then, that] I will command My blessing for you in the sixth year, and it will yield produce for three years.

(11) פרשתינו כ"ו, א'

לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים וַיִּפְסַל וּמִצְבֵּה לֹא־תִקְיִמוּ לָכֶם וְאַבְן מִשְׁכֵּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

You shall not make idols for yourselves, nor shall you set up a statue or a monument for yourselves. And in your land you shall not place a pavement stone on which to prostrate yourselves, for I am the Lord, your God.

(12) שבת י"א, א'

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: לֹא שָׁנוּ אֶלָּא כְּגוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי וְחַבִּירִיו שֶׁתּוֹרְתָן אוֹמְנוֹתָן. אָבַל כְּגוֹן אֲנוּ, מִפְּסִיקִין לְקַרְיַאת שְׁמַע וְלִתְפִּלָּה.

Rabbi Yoḥanan said a caveat to this statement: They only taught that they need not stop for prayer with regard to the likes of Rabbi Shimon ben Yoḥai and his colleagues, whose Torah is their vocation and they never interrupt their Torah study. However, for the likes of us, who also engage in other activities, we stop both for Shema and for prayer.

13) ברכות ל"ה, ב'

תנו רבנן: "ואספת דגנך" מה תלמוד לומר? — לפי שנאמר: "לא ימוש ספר התורה הזו מפיהך" — יכול דברים ככתבן, תלמוד לומר: "ואספת דגנך" — הנהג בָּהֶן מנהג דָּרֶךְ אֶרֶץ, דְּבַר רַבִּי יִשְׁמַעֵאל.

The Sages taught: What is the meaning of that which the verse states: "And you shall gather your grain"? Because it is stated: "This Torah shall not depart from your mouths, and you shall contemplate in it day and night" (Joshua 1:8), I might have thought that these matters are to be understood as they are written; one is to literally spend his days immersed exclusively in Torah study. Therefore, the verse states: "And you shall gather your grain, your wine and your oil," assume in their regard, the way of the world; set aside time not only for Torah, but also for work. This is the statement of Rabbi Yishmael.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר: אֶפְשֶׁר אָדָם חוֹרֵשׁ בְּשַׁעַת חֲרִישָׁהּ, וְזוֹרֵעַ בְּשַׁעַת זְרִיעָהּ, וְקוֹצֵר בְּשַׁעַת קְצִירָהּ, וְדֹשׁ בְּשַׁעַת דִּישָׁהּ, וְזוֹרֵה בְּשַׁעַת הָרוּחַ, תוֹרָה מֵה תְּהֵא עֲלֶיהָ? אֵלֶּא בְּזִמְנֵי שִׁישְׁרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנֵי שְׁל מְקוּם — מְלֹאכְתָּן נַעֲשִׂית עַל יְדֵי אַחֲרִים, שְׁנֵאמַר: "וְעַמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צֹאנְכֶם וְגו'"; וּבְזִמְנֵי שְׁאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנֵי שְׁל מְקוּם — מְלֹאכְתָּן נַעֲשִׂית עַל יְדֵי עַצְמוֹן, שְׁנֵאמַר: "וְאִסְפֹּת דְּגַנְךָ". וְלֹא עוֹד אֵלֶּא שְׁמֵלֹאכְת אַחֲרִים נַעֲשִׂית עַל יְדֵן, שְׁנֵאמַר: "וְעַבְדְּתָ אֶת אוֹיְבֶךָ וְגו'".

Rabbi Shimon ben Yoḥai says: Is it possible that a person plows in the plowing season and sows in the sowing season and harvests in the harvest season and threshes in the threshing season and winnows in the windy season, as grain is separated from the chaff by means of the wind, and is constantly busy; what will become of Torah? Rather, one must dedicate himself exclusively to Torah at the expense of other endeavors; as when Israel performs God's will, their work is performed by others, as it is stated: "And strangers will stand and feed your flocks, and foreigners will be your plowmen and your vinedressers" (Isaiah 61:5). When Israel does not perform God's will, their work is performed by them themselves, as it is stated: "And you shall gather your grain." Moreover, if Israel fails to perform God's will, others' work will be performed by them, as it is stated: "You shall serve your enemy whom God shall send against you, in hunger, in thirst, in nakedness and in want of all things" (Deuteronomy 28:48).

אָמַר אַבְיִי: הֲרַבָּה עָשׂוּ כְּרַבִּי יִשְׁמַעֵאל, וְעֵלְתָה בְּיָדֶן. כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, וְלֹא עֵלְתָה בְּיָדֶן.

Summing up this dispute, Abaye said: Although there is room for both opinions, many have acted in accordance with the opinion of Rabbi Yishmael, and combined working for a living and learning Torah, and although they engaged in activities other than the study of Torah, were successful in their Torah study. Many have acted in accordance with the opinion of Rabbi Shimon ben Yoḥai and were not successful in their Torah study. They were ultimately forced to abandon their Torah study altogether.

14) קידושין מ', ב'

וְכַבֵּר הָיָה רַבִּי טַרְפוֹן וְזִקְנִים מְסוּבִין בְּעֵלְיַת בֵּית נִתְזָה בְּלוֹד נִשְׁאַלָה שְׂאִילָה זוּ בְּפִיָּהֶם תִּלְמוּד גָּדוֹל אוּ מַעֲשֵׂה גָדוֹל
נִעְנָה רַבִּי טַרְפוֹן וְאָמַר מַעֲשֵׂה גָדוֹל נִעְנָה רַבִּי עֲקִיבָא וְאָמַר תִּלְמוּד גָּדוֹל נִעְנָה כּוֹלָם וְאָמְרוּ תִלְמוּד גָּדוֹל שֶׁהַתִּלְמוּד
מֵבִיא לַיָּדִי מַעֲשֵׂה

In connection to the mishna's statement about the importance of Torah study, the Gemara relates the following incident: And there already was an incident in which Rabbi Tarfon and the Elders were reclining in the loft of the house of Nit'za in Lod, when this question was asked of them: Is study greater or is action greater? Rabbi Tarfon answered and said: Action is greater. Rabbi Akiva answered and said: Study is greater. Everyone answered and said: Study is greater, but not as an independent value; rather, it is greater as study leads to action.

15) ירושלמי ברכות פרק א', סוף הלכה ב'

רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי כְּגוֹן אָנוּ שְׁעוֹסְקִין בְּתִלְמוּד תּוֹרָה אֶפִּילוּ לְקִרְיַת שְׁמַע אֵין אָנוּ מְפָסְקִין.

Rebbi Yoḥanan in the name of Rebbi Simeon ben Yoḥai: "For example we, who are engaged in the study of Torah, we do not interrupt even for the recitation of Shema'."

וְלֹא מוֹרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי שְׁמַפְסִיקִין לַעֲשׂוֹת סוּפָה וְלַעֲשׂוֹת לוּלָב. וְלִית לֵיהּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי הַלְמִיד עַל מְנַת
לַעֲשׂוֹת וְלֹא הַלְמִיד שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת. שֶׁהַלְמִיד שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ לוֹ שְׁלֵא נִבְרָא. וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן הַלְמִיד שְׁלֵא לַעֲשׂוֹת נוֹחַ
לוֹ אֵילוּ נִהְפְּכָה שְׁלִיתוֹ עַל פָּנָיו וְלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם. טַעְמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחִי זֶהוּ שִׁינוֹן זֶהוּ שִׁינוֹן וְאֵין מְבַטֵּל שִׁינוֹן
מִפְּנֵי שִׁינוֹן.

Would not Rebbi Simeon ben Yoḥai agree that one interrupts to make a sukkah or a lulav? Does not Rebbi Simeon ben Yoḥai make the distinction between one who studies in order to do¹⁷¹ and one who studies in order not to do? Because he who studies in order not to do would have been better off had he not been born. And did not Rebbi Yoḥanan say, he who studies in order not to do would have been better off if the afterbirth he was in was twisted around and he never would have entered the world? The reason of Rebbi Simeon ben Yoḥai is that this one is repeated study and that one is repeated study and he does not push aside one study for the other study.

16) הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פרק ג', סעיף ד'

אם ארע לפעמים גודל טרדה במשא ומתן עד שלא יוכל ללמוד כל העת הקבוע לו ביום וכן בלילה - יוכל לצאת ידי חובת מצות "הגית בו יומם ולילה" אפלו בלמוד מועט, כמו פרק (מנחות צט) אחד ביום וכן פרק אחד בלילה.

ד

17) הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פרק ד', סעיף ג'

ואם אי אפשר למצוה להעשות על ידי אחרים, כגון להיות מעשה לצדקה במקום שדבריו נשמעים יותר מדברי אחרים, או שאין עשיית אחרים מספקת למצוה זו כגון להוצאת המת שאין לו מלווים לפי כבודו כשיעור שיתבאר

במקומו - יפסיק תלמודו ויעשה המצוה ויחזור לתלמודו. ואין צריך לומר למצות שהן חובה מדברי סופרים כמו תפלה וכיוצא בה שחייב להפסיק תלמודו כדי לקיימן כהלכתן בכל תנאיהן ודקדוקיהן ודקדוקי סופרים בתכלית השלימות, כי "זה כל האדם", כמו שאמרו חכמים (ברכות י"ז) תכלית חכמה - תשובה ומעשים טובים, ואם אינו עושה כן, נמצא שלמד שלא לעשות, ונוח לו (ירושלמי פרק קמא דברכות ובבלי סוף פרק ב' דברכות) "שנהפכה שלייתו על פניו ולא יצא לאויר העולם".

ה

(18) ברכות ה', ב'

אָמְרִי: אֵין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית הָאֲסוּרִים.

The Gemara answers, they say: A prisoner cannot generally free himself from prison, but depends on others to release him from his shackles.

ו

(19) חגיגה י"ד, ב'

רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום

Rabbi Akiva entered safely and came out safely.

ז

(20) ברכות ל"ה, ב'

רַבִּי חֲנִינָא בַר פָּפָא רָמִי: כְּתִיב "וְלִקְחֹתִי דָגְנִי בְעֵתוֹ וְגוֹ'", וְכִתִּיב "וְאָסַפְתָּ דָגְנְךָ וְגוֹ'".

On a similar note, the Gemara cites that Rabbi Hanina bar Pappa raised a contradiction: It is written, "I will take back My grain at its time and wine in its season" (Hosea 2:11), and it is written: "And you shall gather your grain, your wine and your oil" (Deuteronomy 11:14). To whom does the grain belong: To God, or to the people?

לֹא קִשְׂיָא: כָּאן בְּזִמְנֵי שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, כָּאן בְּזִמְנֵי שְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם.

The Gemara responds: This is not difficult. Here, where God promises Israel that they will gather their grain, the verse refers to a time when they perform God's will. Here, where the verse indicates that the grain belongs to God, it refers to a time when they do not perform God's will, as then He will take back the grain, demonstrating that it belongs to Him.

(21) ברכות ל"ד, ב'

הַמִּתְפַּלֵּל וְטָעָה — סִימָן רַע לוֹ. וְאִם שָׁלִיחַ צָבוּר הוּא — סִימָן רַע לְשׁוֹלְחָיו, מִפְּנֵי שֶׁשְּׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם כְּמוֹתוֹ.

Concluding its discussion of the halakhot of prayer, the mishna discusses less practical aspects of prayer. One who prays and realizes that he erred in his prayer, it is a bad omen for him; it indicates to him that his prayer was not accepted. And if he who erred is the communal prayer leader, it is a bad omen for those who sent him, because a person's agent has legal status equivalent to his own.

(22) רש"י דברים א', ז'

עד הנהר הגדול: מפני שנזכר עם ארץ ישראל, קראו גדול. משל הדיוט אומר עבד מלך מלך, הדבק לשחזור וישתחוו לך, קרב לגבי דהינא ואידהו:

until the great river [the Euphrates]: Since it [the Euphrates] is mentioned [in association] with the Land of Israel it is referred to as "great." A popular parable says: A king's servant is a king. Associate yourself with the ruler, and [people] will bow down to you; attach yourself to one who is anointed [with oil] and you will become anointed [with oil yourself] (Shevuoth 47b).

ח

(23) שבת ל"ג, ב'

נפקו, חזו אינשי דקא קרבי וזרעי, אמרין: מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה. כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף. יצתה בת קול ואמרה להם: להחריב עולמי יצאתם?! חזרו למערתכם! הדור אָזול איתבו תריסר ירחי שתא. אמרי: משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חדש. יצתה בת קול ואמרה: צאו ממערתכם! נפקו. כל היכא דהוה מחי רבי אלעזר, הוה מסי רבי שמעון. אמר לו: בני, די לעולם אני ואתה.

They emerged from the cave, and saw people who were plowing and sowing. Rabbi Shimon bar Yoḥai said: These people abandon eternal life of Torah study and engage in temporal life for their own sustenance. The Gemara relates that every place that Rabbi Shimon and his son Rabbi Elazar directed their eyes was immediately burned. A Divine Voice emerged and said to them: Did you emerge from the cave in order to destroy My world? Return to your cave. They again went and sat there for twelve months. They said: The judgment of the wicked in Gehenna lasts for twelve months. Surely their sin was atoned in that time. A Divine Voice emerged and said to them: Emerge from your cave. They emerged. Everywhere that Rabbi Elazar would strike, Rabbi Shimon would heal. Rabbi Shimon said to Rabbi Elazar: My son, you and I suffice for the entire world, as the two of us are engaged in the proper study of Torah.

(24) רש"י

די לעולם - בעוסקי תורה אני ואתה:

יו"ד

(25) אדרא זוטא רפ"ז, ב'

וְהָא מַלִּין קַדִּישִׁין דְּלֹא גְלִיאַן עַד הַשְּׁתָּא, בְּעֵינָא לְגַלְאָה קִמִּי שְׂכִינְתָּא,

י"א

(26) ברכות י"ב, א'

כָּלְלוּ שְׁל דְּבַר: הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַחֲתוּם.

The baraita summarizes that the general principle is: Everything follows the conclusion of the blessing. Based on this principle, the question with regard to a blessing recited over food and drink posed above can be resolved.

(27) פרשתינו כ"ה, ב'

דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שִׁבְתָּ לַיהוָה:

Speak to the children of Israel and you shall say to them: When you come to the land that I am giving you, the land shall rest a Sabbath to the Lord.

(28) רש"י

אני ה': נאמן לשלם שכר:

I am the Lord: Who is faithful to give reward [to those who fulfill My Torah].
